

Rapport fra FOKUS-kontakt Gerd Louise Molvig

OPPSUMMERING AV REPRESENTANTSKAPSMØTET I FOKUS 22.11.16 (Forum for kvinner og utviklingspørsmål)

Det årlige møtet fant denne gang sted på Litteraturhuset i Oslo. I tillegg til tradisjonelle årsmøtesaker var det hilsen fra mayaindianer Maria Canil, Canavigua/Guatemala. Hun ønsket å takke FOKUS, Paulus Menighet og LAG (Latin-Amerika gruppene) som gjennom mange år har støttet deres arbeid for kvinners rettigheter i det korrupte og borgerkrigsherjede landet. I forbindelse med konstituering av møtet ble undertegnede valgt inn i redaksjonskomiteen. Norges Kvinne- og Familieforbund hadde sendt inn forslag til resolusjon om at myndighetene må ta grep slik at kvinner og barn unngår vold og seksuell trakassering mens de oppholder seg i flyktningleirer. Resolusjonen ble enstemmig vedtatt ved møtets slutt.

I sin statusrapport for 2016 fortalte daglig leder Gro Lindstad at 11 partnere fra Sør deltok på CSW i FN/New York denne våren. FOKUS har gitt mange innspill til bærekraftsmål nr. 5 «Ligestilling mellom kjønnene». Det skjer mye bekymringsfullt. Mange land vil fjerne kvinners rettigheter. Riktignok er styrking av kvinners rettigheter et satsingsområde for norske myndigheter, men likevel må selv Norge arbeide hardt for at kvinnekjønnperspektivet synliggjøres internasjonalt. FOKUS har vært meget aktive i fredsarbeidet i Colombia. Det brukes analyseverktøy inn mot myndighetene for å operasjonalisere politiske rettigheter i tråd med SR 1325.

FOKUS har mange følgere på sosiale medier og når langt ut. Organisasjonen har inneværende år markert Beijing + 20, samt egen organisasjons 20 års jubileum. Man jobber med å engasjere menn og arrangere frokostmøter utenfor Oslo. Bladet «Kvinner Sammen» er gratis og kommer ut fire ganger pr. år. Det skal fortsatt komme i papirutgave, men har fått endret navn til «iFOKUS». De har planer om å søke TV-aksjonen igjen i 2018.

Gro Lindstad bekreftet at de har to avtaler med Norad: en avtale på kr. 35 mill. som går fra 2015-2018. Den gjelder program, analyse og utvikling, samt en avtale for SR 1325, som løper ut 31.12.16. Hun gjentok at avtalen vedr. «Kvinner, fred og sikkerhet» har ført til at flere kvinner deltar i fredsforhandlinger i Colombia og på Sri Lanka. (En av de ansatte på kontoret er fra Colombia).

Kavlifondet og JURK er begge viktige støttespillere for FOKUS. Kavlifondet bidrar med kr. 0,5 mill pr. år (har avtale for tre år), og jusstudentene, som har et eget «politiprogram» i Guatemala, bistår kvinner på flukt. FOKUS er også i tematisk dialog med Røde Kors, Redd Barna, Bellona m.fl. FOKUS sørget for at statsråd Solveig Horne møtte representanter fra partnere i land som Etiopia og Uganda da de var på Kvinnekonferansen i New York.

Analyse- og utviklingsenheten driver aktivt pådriverarbeid. Det er viktig at kvinner øker sin økonomiske og politiske deltagelse. Det er ikke alltid norsk næringsliv gjør aktsomhetsvurderinger når det gjelder menneskerettigheter. Mht kvinner i politikken henviste hun til studier i Uganda og Rwanda. Gro Lindstad var stolt over Iben Sandemoses tegninger i den ferdige rapporten. (Omtalt i tidligere referat fra møte i Norad denne høsten). Daglig leder har vært på flere møter det siste året både i inn- og utland, hvor menneskerettigheter har vært hovedtema. «Business» har lite søkelys på dette. Temaet skal også drøftes i Etiopia før jul.

Folkemøter har vært/skal arrangeres i Tromsø, Bergen, Oslo, Arendal og Karasjok. 25. november «Orange the day», FNs internasjonale dag med fokus på vold mot kvinner, har også i år satt farge på mange bygninger: Sametinget, Rockheim, Tyholt, Ishavskatedralen m.fl. Hun minnet også om 16 dagers kampanjen med samme tematikk, og nevnte spesielt kvinner på flukt.

LO, UNIO, NHO har deltatt på frokostmøter for å forberede temaer til neste års CSW i New York. FOKUS har møtt på «Women deliver» i København og Brasil, og de samarbeider med Rafto-stiftelsen i Bergen.

Statssekretær Laila Bokhari hilste fra UD og roste det viktige NGO-arbeidet. Det er helt nødvendig å ivareta kjønnsperspektivet, og hun henviser til to handlingsplaner som overlapper hverandre: «Kvinner, rettigheter og likestilling» og «Kvinner, fred og sikkerhet». Det er dannet en kvinneallianse mot voldelig ekstremisme for å motarbeide ISIL, Boko Haram, Taliban o.a. Mangel på likestilling hindrer utvikling, og kvinnelige menneskerettsforkjempere er mer utsatt enn menn. Kvinners økonomiske og politiske rettigheter har kjernefokus hos UD. Det er derfor viktig at bærekraftsmålene ikke blir liggende i skuffen, men omsatt i praksis. Norge har mye kompetanse på likestilling, og FOKUS er sentrale i dette arbeidet. En pådrivergruppe skal etableres i UD/Norad, og Bokhari skal følge opp gjennomføring av planen. De kommer til å øke kvinnebevilgningene og være tydelige i sitt politiske budskap. Bokhari bekrefter at FOKUS har stort nedslagsfelt, og UD vil fortsette å lytte til organisasjonen. Det kom flere spørsmål fra deltagerne i møtet, hvor alle var svært opptatt av Norges ansvar mht flyktninger i Middelhavet og vold mot marginaliserte mennesker på flukt. Noen mente at man kunne bruke ordet «pandemi» om utviklingen av vold.

FOKUS' strategi 2017-2021: Makt, Rettigheter, Ressurser fikk mye positiv omtale, og det ble svært få endringer. Det skyldes utvilsomt at man startet allerede i 2015, har hatt flere medlemsmøter og innspill fra medlemmene underveis. Prosessen fikk ros, og strategien er kun på ni sider; meget strukturert, oversiktlig og nytenkende. Den tar opp i seg menneskerettighetsperspektivet, og FOKUS' rolle som pådriver for aktsomhetsvurderinger. Den avslutter med to faktabokser: **Boks 1** om CEDAW, Handlingsplanen fra FNs kvinnekonferanse i Beijing, Handlingsprogrammet for FNs befolkningskonferanse i Kairo og FNs sikkerhetsråds resolusjon 1325 om «Kvinner, fred og sikkerhet» og påfølgende resolusjoner. **Boks 2** om FNs bærekraftsmål nr. 5: «Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling».

Virksomhetsplan 2017 er inndelt i følgende tema (i tråd med strategiplanen):

1. Tematiske prioriteringer

1.1. Kvinners rett til å bestemme over egen kropp - reduksjon i omfanget av vold mot kvinner.

Samarbeid med bl.a. JURK, Kvinnefronten og PAWA, Norge (Panafrikan Women's Association)

1.2. Kvinners økonomiske rettigheter og deltakelse

Samarbeid med bl.a. Kvinne- og familieforbundet og Norske Kvinners Sanitetsforening

1.3. Kvinner i konflikt og kriser

Samarbeid med bl.a. Fellesrådet for Afrikas kvinneutvalg

1.4. Andre saker

Styrke kvinners deltakelse og likestilling i media

Samarbeid med bl.a. IAWRT, Norge (The International Association of Women in Radio)

2. FOKUS som en faglig sterk og bærekraftig organisasjon

Dette skal realiseres gjennom oppfølging av strategien, ved å være en ledende norsk sivilsamfunnsorganisasjon for kvinners menneskerettigheter, øke medlemsaktiviteten og involveringen, samt sikre god økonomi.

Tre nye organisasjoner har søkt FOKUS om tilslutning. To organisasjoner ble avvist fordi de ikke oppfyller opptakskriteriene. «Somali Women Empowerment» oppfyller kriteriene for medlemskap og ble godkjent.

Nye retningslinjer for valgkomiteen ble vedtatt. I tillegg ble det besluttet: «...Kandidater som er foreslått og som ikke innstilles, kontaktes av valgkomiteen for å orientere om dette og gis en begrunnelse.» Noen delegater mente det siste var «brutalt», men stemte likevel for endringen.

Valget ble gjennomført med akklamasjon. Det var ingen motkandidater til valgkomiteens forslag. Følgende personer ble nyvalgt til styret:

- Nåværende leder Elin Ranum, Utviklingsfondet, fortsetter 1 år til
- Torunn Eskedal, Latin-Amerika gruppene
- Marit Nybakk, Arbeiderpartiets kvinnenettverk
- Grete Herlofsen, Norske Kvinners Sanitetsforening
- Hilde Bjørnstad, Kvinnefronten

Tre varamedlemmer for 1 år:

1. vara Åsta Årøen, Venstrekvinnene
2. vara Vasanthi Francis, Tamilsk kvinneorganisasjon
3. vara Mariam Rapp, KrF kvinner

Sigrid Ag var ikke på valg.

Gerd Louise Molvig
FOKUS-kontakt